

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

Esas No.	2019/5672
Karar No.	2019/15582
Tarihi:	11.09.2019

İlgili Kanun / Madde

4857 S. İşK/17

- **ANAYASA MAHKEMESİNE BİREYSEL BAŞVURU SONUCU YENİDEN YARGILAMADA TARAFLARA TEBLİGAT YAPILMASININ GEREKMESİ**

-
-

ÖZETİ Somut uyuşmazlıkta; davacı daha önce İlk Derece Mahkemesi'nce verilip kesinleşen davanın husumetten reddine dair karara karşı Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunmuş ve Anayasa Mahkemesi'nin 21/11/2017 tarihli ve 2014/19341 başvuru numaralı kararı ile de adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasına karar verilmiş, davacının yeniden yargılamayı talep etmesi üzerine de Mahkemece 6216 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesine istinad edilerek dosya üzerinden ancak davalı tarafa hiçbir tebligat yapmadan tensiben davanın kabulüne karar verilmiştir. Her ne kadar İlk Derece Mahkemesince ihlal kararının mahiyetine göre 6216 sayılı Kanun kapsamında dosya üzerinden karar verilmesi mümkün ise de; bu usul tarafların hukukî dinlenilme hakkını ihlal edecek mahiyette olmamalıdır. Bunun içinde yeniden yapılacak yargılamadan karşı tarafın haberdar edilmesi gerekir. Zira, bireysel başvuru özel bir hak arama

yolu olup, burada herhangi bir mahkeme kararına karşı yapılmış bir bireysel başvuru durumu söz konusu olsa dahi diğer yargılama faaliyetlerinden farklı olarak başvurucu dışında ilgili davanın tarafı/ tarafları bu hak arama sürecine dahil edilmemektedir. Buna bağlı olarak da Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararının Resmî Gazete yahut internet sitesinde yayımlanmış olması da sonuca etkili olmayacaktır. Dolayısıyla, bu hak arama sürecine bağlı olarak yapılacak yeniden yargılama taleplerinde, öncelikle bu başvuru dilekçesiyle birlikte dayanağı ihlal kararının ilgililere tebliği gerekir

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, Anayasa Mahkemesi'nce verilen 21.11.2017 tarihli ve 2014/19341 başvuru numaralı ihlal kararı gereğince yeniden yapılan yargılamada; müvekkilinin dava dışı ... Tanı Laboratuvarı Ltd. Şti.'ne ait işyerinde 22.07.1998-01.08.2005 tarihleri arasında çalıştığını, hizmet akdini haklı sebeplerle feshettiğini, İstanbul Anadolu 3 İcra Müdürlüğü'nün 2005/9940 E. sayılı dosyası ile dava dışı ... Tanı Laboratuvarı Ltd: Şti. hakkında kıdem tazminatı alacağı sebebiyle icra takibi başlatıldığını, ... Tanı Laboratuvarı Ltd. Şti.'nin bu takibe itiraz etmesini müteakiben İstanbul Anadolu 3 İş Mahkemesinin 2005/1674 Esas sayılı dosyası ile itirazın iptali davası açıldığını, söz konusu dava dosyasında da 06.02.2008 tarihinde takibin %40 faizi geçmemek üzere yasal en yüksek mevduat faizi üzerinden devamına karar verildiğini, kararın kesinleştiğini, dava konusu işverenliğin 14.10.2007 tarihinde protokol ile işyerini davalı şirkete devrettiğini, davalı Şirketin müvekkilin çalıştığı ve işçilik alacaklarına hak kazandığı işverenliği devralan işveren konumunda olduğunu, müvekkilinin işçilik alacaklarından İş Kanunu 6/3. maddesine göre sorumlu olduğunu iddia ederek 7.541,11 TL kıdem tazminatının tahsilini talep etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davanın yersiz olduğunu, kıdem tazminatının 10 yıllık zamanaşımına bağlı olduğunu ve bu talebinin zamanaşımına uğradığını, müvekkili Şirketin davacının çalıştığı şirkete ait sadece markayı satın aldığı, bu satın alma işleminin davacının iş akdinin feshi sonrası gerçekleştiğini ve işyeri devrine ilişkin koşulların bulunmadığını savunarak davanın reddini talep etmiştir.

C) Yargılama Safhası ve Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesi 03.04.2014 tarihli ilk kararında, davalı Şirketin davacının daha önce çalıştığı Şirketi devralmadığı, aralarında marka devri ile tıbbi cihazlarının leasing yoluyla kiralama ilişkisi olduğu ve dava dışı bu Şirketin de farklı bir unvanla faaliyetine devam ettiğinden davacının davalı şirkete karşı dava açmasında hukuki yararı da bulunmadığı gerekçesiyle davanın husumet yokluğundan reddine karar vermiştir. Karara karşı, davacının temyiz başvurusu reddedilmiştir.

Bu defa davacı adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine bireysel

başvuru yapmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nce 21.11.2017 tarihli ve 2014/19341 başvuru numaralı kararı ile başvurucunun adil yargılama hakkının ihlal edildiğine ve bu ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasına karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararı üzerine İlk Derece Mahkemesince yapılan yeniden yargılamada, "... Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararında açıklandığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verilebileceğinden ve karar içeriğinde de belirtildiği üzere emsal dosyada verilen kararda davalı şirket ile ... Tanı şirketi arasında tıbbi cihazlarının finansal kiralama yoluyla devir alınmış olmasına ve ayrıca gazete ilanında yer alan ifadelere işaret ederek her iki şirket arasında fiili ve organik bir bağ bulunduğu ve emsal dosyadaki davacı talebinin kabulüne karar verilip, verilen hükmün de Yargıtayca onanmış olduğunun belirtilmesi karşısında her iki şirket arasında organik bağ bulunduğu ve davacının kıdem tazminatı alacağından müteselsilen sorumlu oldukları, davacı tarafından açılan ilk davanın da ... Tanı şirketine karşı olup burada da davacının talebinin kabul edilmesi karşısında ayrıca bu konularda yeniden yargılama yapmanın dosyaya bir katkı sağlamayacağı anlaşıldığı" gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bu karara karşı davalı istinaf kanun yoluna başvurmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi'nce dosyanın daha önce Yargıtay denetiminden geçmesi nedeniyle Yargıtay tarafından incelenmesi gerektiği gerekçesiyle dosyanın Yargıtaya gönderilmek üzere İlk Derece mahkemesine iadesine karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davalı temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

Kararların temyizen denetiminde uyumsuzluğun esasına girilebilmesi için evleviyetle yargılamanın usul hukukuna hakim olan ilkelere göre sonuçlandırılmış olması gereklidir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 21.03.2007 tarihli ve 2007/8-161 E., 2007/155 K. sayılı kararı ile de belirtildiği üzere; adil yargılama ve dinlenilme hakkının bir gereği olarak hakim, taraflara duruşmalarda hazır bulunmak, iddia ve savunmalarını bildirmek için imkan vermeli, tarafları usulüne uygun bir biçimde duruşmaya davet etmelidir. Fakat tarafların kendilerine tanınan bu imkâna rağmen, duruşmaya gelmek zorunluluğu yoktur. Hukuk davalarında duruşmaya gelmemenin müeyyidesi, dava dosyasının işlemde kaldırılması veya yargılamanın gelmeyen tarafın yokluğunda devam edilmesidir.

Aynı şekilde duruşma açılmadan karar verilecekse dahi taraflar / karşı taraf yargılamadan haberdar edilmelidir

AİHM'ye göre de, iç hukuktaki duruşmada hazır bulunma hakkını kullanıp kullanılmamaya karar verecek olan davanın bir tarafına, duruşmaya katılma imkanı verecek şekilde duruşmanın bildirilmemesi, silahlarda eşitlik ve çekişmeli yargılama ilkelerini özünden yoksun bırakır.

Diğer taraftan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 27. maddesinde yer bulan "Hukuki Dinlenilme Hakkı" gereğince davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahip olup, bu hakkın yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını, mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini içermektedir. Mahkeme, iki tarafa eşit şekilde hukukî dinlenilme hakkı tanıyarak hükmünü vermelidir. Anayasanın 36. maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde düzenlenen adil yargılama hakkının en önemli unsuru olan hukukî dinlenilme hakkı, adil yargılama hakkı içinde teminat altına alınmıştır. Bu hakka, tarafın hâkime meramını anlatma hakkı ya da iddia ve savunma hakkı da denilmektedir. Ancak, hukukî dinlenilme hakkı, bu ifadeleri de kapsayan daha geniş bir anlama sahiptir. Bu hak çerçevesinde, tarafların gerek yargı organlarıncaya gerekse karşı tarafça yapılan işlemler konusunda bilgilendirilmeleri zorunludur. Kişinin kendisinden habersiz yargılama yapılarak karar verilmesi, kural olarak mümkün değildir.

Somut uyumsuzlukta; davacı daha önce İlk Derece Mahkemesi'nce verilip kesinleşen davanın

husumetten reddine dair karara karşı Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunmuş ve Anayasa Mahkemesi'nin 21/11/2017 tarihli ve 2014/19341 başvuru numaralı kararı ile de adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasına karar verilmiş, davacının yeniden yargılamayı talep etmesi üzerine de Mahkemece 6216 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesine istinad edilerek dosya üzerinden ancak davalı tarafa hiçbir tebligat yapmadan tensiben davanın kabulüne karar verilmiştir.

Her ne kadar İlk Derece Mahkemesince ihlal kararının mahiyetine göre 6216 sayılı Kanun kapsamında dosya üzerinden karar verilmesi mümkün ise de; bu usul tarafların hukukî dinlenilme hakkını ihlal edecek mahiyette olmamalıdır. Bunun içinde yeniden yapılacak yargılamadan karşı tarafın haberdar edilmesi gerekir. Zira, bireysel başvuru özel bir hak arama yolu olup, burada herhangi bir mahkeme kararına karşı yapılmış bir bireysel başvuru durumu söz konusu olsa dahi diğer yargılama faaliyetlerinden farklı olarak başvurucu dışında ilgili davanın tarafı/tarafları bu hak arama sürecine dahil edilmemektedir. Buna bağlı olarak da Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararının Resmî Gazete yahut internet sitesinde yayımlanmış olması da sonuca etkili olmayacaktır. Dolayısıyla, bu hak arama sürecine bağlı olarak yapılacak yeniden yargılama taleplerinde, öncelikle bu başvuru dilekçesiyle birlikte dayanağı ihlal kararının ilgililere tebliği gerekir.

Açıklanan nedenlerle, Mahkemenin davacının yeniden yargılama başvurusu ile dayanağı ihlal kararını davalıya tebliğ etmeksizin tensiben dosya üzerinden karar vermesi hatalı olup, davalının hukukî dinlenilme hakkının ihlali sonucunu doğuracak şekilde yargılama yapılması bozmayı gerektirmiştir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, bozma sebebine göre sair temyiz itirazlarının bu aşamada incelenmesine yer olmadığına, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 11.09.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.